

Kindermisbruik

Naar de winkel gaan, een job zoeken, over straat lopen zal voor Sven Pichal moeilijker zijn dan voor onbekende pleger.

© TINE SCHOEMAKER

Tien maanden nadat radiopresentator Sven Pichal werd opgepakt in een zaak over beelden van kindermisbruik, moet hij voor de correctionele rechtbank in Antwerpen verschijnen. De inleidende zitting vindt dinsdag plaats, de pleidooien volgen op een later moment. Maar wat de afloop van de rechtszaak ook wordt, de naam van Sven Pichal blijft onlosmakelijk verbonden met kindermisbruik. Dus rijst nu al de vraag: hoe moet het dan daarna voort? Is er nog een kans op een job, een gezinsleven, een toekomst?

Minne De Boeck, medeoprichter van hulplijn Stop it Now! en criminologe bij het Universitair Forensisch Centrum Antwerpen, is formeel. Ja, die is er. "Reïntegratie in de maatschappij verloopt heel individueel. Maar er is zeker perspectief op gedragsverandering. Een intensieve begeleiding op maat en strikte opvolging zijn daarbij cruciaal."

Ze haalt er cijfers uit internationaal onderzoek bij. Vijf jaar na een veroordeling kent 10 à 15 procent van de daders van zedenfeiten een nieuwe aanklacht of veroordeling. Maar met een adequate behandeling daalt het aantal recidivisten met ongeveer 40 procent.

"We moeten rekening houden met een *dark number*, maar dan nog ligt de recidive veel lager dan publiek wordt aangenomen. Straffen, en vervolgens behandelen, werkt in deze context namelijk

echt. We zien bij daders vaak een grote opluchting wanneer de politie aan hun deur staat. Heel vaak wilden ze stoppen, maar geraakten ze niet uit de negatieve spiraal", weet De Boeck. Voor veel plegers is de drempel namelijk te hoog om zelf tijdig de stap naar hulpverlening te zetten. Eenmaal ze in aanraking komen met het gerecht is die meestal verplicht.

"Naast het in kaart brengen van de risico's werken we er hard aan om hen te helpen een leven op te bouwen", zegt De Boeck. "Want onder andere de steun van een dicht netwerk en een dagbesteding kan hen ervan weerhouden om te hervallen. Zo kunnen ze hun leven weer op een positieve manier betekenis geven. Lukt dat niet, dan is de kans veel groter dat ze in hopeloosheid hervallen en weer feiten gaan plegen. Mensen hebben dan gewoonweg veel minder te verliezen."

NAAM EN TOENAAM

En daar raakt De Boeck iets cruciaals aan. De cijfers mogen dan aantonen dat hervallen eerder de uitzondering is, zeker wanneer plegers een tweede kans krijgen, de samenleving moet ze je wel gunnen. Of zoals De Boeck het zegt: een juridische straf loopt af, een publiek oordeel niet. Zeker wanneer het over een bekend persoon gaat. Terwijl R.D.B. en B.D., twee andere betrokkenen in hetzelfde dossier, anoniem het gerechtsgebouw in en uit kunnen lopen, ligt dat voor Pichal anders. Het spreekt voor zich dat straks weer naar de winkel gaan, een job zoeken, over straat lopen voor hem

een veel moeilijkere uitdaging zal zijn.

Strafpleiter Christine Mussche wordt daar kwaad en triest van. "Je moet je dat voorstellen", zegt ze. "Je lijdt aan een parafiele stoornis in je seksuele beleving. Je wordt opgewonden van iets waar je, als je het omzet in de praktijk, meteen een crimineel feit mee begaat. Daarmee moeten leven, je aangeboren seksuele driften moeten onderdrukken om niets strafbaars te doen, dat is verschrikkelijk moeilijk. Vaak leiden die mensen al een heel eenzaam leven dat niet zelden tot zelfmoordneigingen leidt."

Wanneer er tot daden overgegaan wordt, krijg je drama boven op drama boven op drama, stelt zij. Voor de slachtoffers in de eerste plaats, maar er is ook de impact op de omgeving en op de dader zelf. En al helemaal wanneer de feiten in de pers komen. "Ook al denk ik altijd eerst aan de slachtoffers, mijn eerste reactie toen ik het nieuws vorig jaar hoorde was er ook een van empathie. Ik dacht meteen: dit is zo, zo erg. Als je met naam, toenaam en functie gekoppeld wordt aan zo'n zaak, cru gesteld: *it's over*."

Het is de schrik die bij veel daders leeft, bevestigt De Boeck. Heel wat

patiënten die in het Universitair Forensisch Centrum behandeld worden na een veroordeling, zagen hun dossiers uitgebreid besproken worden in de media. Ze mogen dan geen bekende naam hebben, velen leven met de angst dat ze straks hun leven

weer willen opnemen en een toekomstige baas of nieuwe burens hun naam op Google zullen gooien.

Hoe nefast en contraproductief dat is, bewijzen de Verenigde Staten, zegt De Boeck. "In de VS kan je in verschillende staten nagaan waar de zogenaamde *sex offenders* wonen. Van op een veilige manier je leven weer opnemen, is dan geen sprake. En dat werkt recidive juist in de hand."

Tijd is wel een factor. Guy Van Sande is daar een voorbeeld van. De ex-acteur die acht jaar geleden betrapt werd en later veroordeeld voor het bezit, de productie en verspreiding van beelden van kindermisbruik, was in het eerste decennium van deze eeuw heel bekend. Maar jongere generaties weten vandaag al veel minder wie hij is. Vandaag heeft Van Sande zijn leven weer enigszins hervat.

"Hij is geen alleenstaand geval", zegt De Boeck. "We hebben verschillende plegers begeleid die enige bekendheid genoten en weer een leven hebben uitgebouwd. Die een job hebben, een gezinsleven, een sociaal leven. De situatie hoeft zeker niet hopeloos te zijn."

Maak je je zorgen over je seksuele gevoelens en/of gedrag ten aanzien van minderjarigen? Contacteer Stop it Now!, anoniem en gratis op www.stopitnow.be.

Vragen over zelfdoding? Bel gratis de Zelfmoordlijn op het nummer 1813 of surf naar zelfmoord1813.be

Welke toekomst staat Sven Pichal te wachten?

Dinsdag start in Antwerpen de rechtszaak tegen Sven Pichal. Hij wordt vervolgd voor het bezit en de verspreiding van beelden van kindermisbruik. Maar wat hierna? ANN VAN DEN BROEK